

OD REDAKCJI

Starożytna chińska klątwa: „obyś żył w ciekawych czasach” ma niejednakowe przesłanie. Jeśli odniesiemy ją do początku XXI w., nie jest zbyt korzystna dla polityków i decydentów, choć i tu, patrząc globalnie, można znaleźć nietożsame sytuacje. Dla inwestorów oznacza zarówno okresy hossy, jak i odrabiania poniesionych strat. Natomiast „ciekawe czasy” zawsze stwarzają interesujące szanse dla badaczy. „Ciekawe czasy” w gospodarce globalnej XXI w. ożywiają spory dotyczące adekwatności paradygmatów funkcjonowania rynku i zachowań podmiotów rynkowych. Na rynkach finansowych „ciekawe czasy”, a zwłaszcza towarzyszące im kryzysy, stymulują do debat i sporów na temat przewag regulacji nad deregulacją czy też rolą nierynkowych instytucji w gaszeniu pożarów na rynkach. Historia poucza, że gdy sytuacja staje się dostatecznie niedobra, ludzie podejmują najbardziej niechciane, acz konieczne, działania. Dla jednych oznacza to niekiedy odejście od ortodoksyjnych zasad (np. nacjonalizacja problemowych banków czy zachęcanie do hazardu moralnego przez wysokie gwarancje dla depozytów); dla drugich dowód kompetencji politycznych jako sztuki osiągania celów i umiejętności wykorzystywania szans (np. ustawowe uregulowanie spreadów kredytów walutowych czy powołanie międzynarodowych gremiów typu Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego).

Wspomniane szanse dla badaczy nie oznaczają jeszcze, że widoczny jest postęp w zakresie poznania praktyki. Aby tak się stało, potrzeba organicznego zespolenia przynajmniej dwóch układów. Po pierwsze – kompetencji badawczych; po drugie – warunków do ich spożytkowania, przy czym kluczowy wydaje się tu dostęp do informacji. Przegląd badań dotyczących polskiego sektora bankowego wskazuje, że nie osiągnęliśmy pożądanego „symbiozy” (najlepiej w wersji mutualizmu, a przynajmniej komensalizmu, gdy współdziałanie układów przynosi jednemu korzyści, drugiemu zaś nie szkodzi). Z pewnością problemem jest dostęp do informacji, zazdrośnie strzeżonych przez podmioty rynku i jego regulatorów. Z drugiej strony determinacja w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania formułowane zarówno przez decydentów, praktyków, jak i teoretyków, pozostawia wiele do życzenia. Tego typu słabości są szczególnie brzemienne w skutki dla przyszłości w czasach kryzysu instytucjonalnych rozwiązań, ugruntowanych w świadomości społecznej.

W przedkładanym Państwu numerze „Bezpiecznego Banku” staramy się zwrócić uwagę na wybrane kwestie współczesnego świata finansów, publikując teksty

przygotowane zarówno przez praktyków, jak i teoretyków. Z punktu widzenia charakteru naszego czasopisma, a także kształtowania instrumentarium stabilizacji sektora bankowego, kluczowe znaczenie ma opracowanie J. Bełdowskiego i D. Prokopa na temat podejścia do *resolution regimes*. V. Gafrikova i R. Milic-Czerniak traktują o konsekwencjach zmian regulacyjnych wynikających z Bazylei III dla instytucji kredytowych, w ujęciu globalnym i krajowym. W nurcie analiz adekwatności kapitałowej i ich wpływu na bezpieczeństwo, aktywność i efektywność banków, mieści się artykuł G. Szymańskiej, który stanowi część – nagrodzonej w Konkursie BFG – rozprawy doktorskiej przygotowanej pod kierunkiem profesora Władysława Baki. Tekst P. S. Judy zwraca uwagę na przypadki, gdy regulacje wymagają zbyt mało kapitału w stosunku do przyjętego ryzyka bankowego. Artykuł P. S. Bafii przybliży spór Islandii i Wielkiej Brytanii w następstwie odmowy przez Islandię wypłaty gwarancji deponentom banku internetowego Icesave. A. Szelągowska podejmuje wybrane kwestie finansowania budownictwa mieszkaniowego. W dziale *Miscellanea* przypominamy tekst Ch. Collynsa z MFW, który wskazuje, jakie nauki powinno się wynieść z historii kryzysów. Z cyklu przybliżania zagranicznych systemów gwarantowania depozytów zamieszczamy informacje o systemie belgijskim. Numer zamyka recenzja książki A. Elson *Governing Global Finance*.

Z przekonaniem, że teksty zamieszczone w niniejszym numerze „Bezpiecznego Banku” będą dla Czytelników interesujące, życzę miłej lektury i zapraszam do współpracy.

Jan Szambelańczyk
Redaktor Naczelny